

# TAPOLCZAI LAPOK

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.  
Kéziratokat vissza nem adunk.Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,  
negyedévre 2 korona 50 fillér.Hirdetmények: megegyezés szerint.  
Nyílt-tér sora: 1 korona

## Országos zászlóbontás.

A József Főherceg Szanatórium Egyesület, melynek eredeti célja az volt, hogy első sorban az Alföldön állít száz szegénysorsu tüdőbetegnek szanatóriumot, hála a magyar társadalom és főleg a magyar asszonyok működésének, ezt a célját már megoldhatja és rövidesen hozzákezd az építéshez. Az egyesületnek célja közismert, működése népszerű lett, a szanatóriumi hölgybizottságok oly lelkesen fáradoznak, hogy ez most már valóban országos akcióra és minden rendelkezésre álló módon a tüdőbetegség ellen való küzdelemre serkent. Az egyesület ligába gyűjti az ország hölgyeit, egy Istennek tetsző ligába, melynek zászlajára ez van írva: „Mentsük meg a tüdőbetegeket”. Nagy jelentőségű ténnyről és mozgalomról értesülünk. Arról, hogy hazánk minden vidékéről a jövő hó első vasárnapján Budapestre, szép fővárosunkba összegyűlnek Magyarország asszonyai (városunkból és megyénkben is többen lesznek hivatalosak) és Augusztina királyi hercegnő elnöklésével, aki a liga védői tisztét a legmelegebb érdeklődéssel elvállalta, alakuló közgyűlést tartanak.

Mit akar a hölgy liga? A kornak legnagyobb betegsége, a tüdővész ellen akar küzdeni minden rendelkezésre álló módon. Evégből széleskörű mozgalmat indít, hogy a pusztító kór

ellen való védekezés köztudata hassa át a sziveket. Igyekszik bevenni az orvosi kart, melynek tagjait felolvasásokra, népszerű ismertetésekre kéri fel. Népszerű okiratokat oszt szét, pályaműveket jutalmaz, tudnivalókat terjeszt, tanácsokat ad a betegség pusztításainak enyhítésére. Beviszi a védekezés szükségességének tudatát az iskolai nevelés területére. Megnyerni igyekszik az írói világot, a lelkészi és tanítói kart, hogy általuk a betegség arányáról, ragályos voltáról és gyógyításáról a társadalom minden rétege kellő ismeretet szerezzon. A községeket rájuk néző feladatokról tájékoztatja s ezeknek teljesítésére megfelelő módon serkenti. Elismerő jutalmakat oszt azoknak az orvosoknak és tanítóknak, akik az egyesületnek munkaterületén a legintenzívebb munkát végzik ki. Gondja van az egyesületnek arra, hogy a beteget a családban kikutassa, a családi körből gyógyítóházakba vonja, a népesség szegényebb köreiben a lakásviszonyokat javítsa. Felveszi tevékenysége körébe a küzdelmet az alkohol ellen, mint amely egyik oka a tüdőbetegség terjedésének. Egyeseknek segédelmet ad és diszpenzatóriumokat állít fel. Ingyenesen oszt ki köpöcsészéket és közhelyeken könnyen áttekinthető felhívást intéz a közönséghez azok használatára. Kolóniákat létesít az üdülő tüdőbetegek részére. Általában felöleli a tüdőbetegség csapásai enyhítésének,

a védekezésnek, az óvintézkedések minden tennivalóját.

Valóban szép, nemes, emberbaráti szándék. Teljesülésük attól függ, hogy mennyi érdeklődést kelt a kiáltó szó, melyet a megalakuló liga fog szétküldeni. A mozgalom élén a fenséges védnök mellett itt látjuk hazánk tündöklő nagyságait, úgy a már szépen működő szanatóriumi hölgybizottságok vezérasszonyait.

A József Főherceg Szanatórium Egyesület ezzel a nagyarányú zászlóbontással és azzal a szerény igyekezettel, melylyel a jó sziveket egyesíteni tudja és igyekszik! minden dicsegetésre méltó. Parciális szerekkel, erővel, vértelen kis szervezetekkel társadalmi uton a sebeket gyógyítani nem lehet. Nem lehet főként a tüdőbetegség borzalmas pusztítását ellensúlyozni, ha meggondoljuk, hogy félmillió tüdőbeteg van az országban és a halálozások száma évente 70 ezer. Az ország minden vidékének kell szanatórium. És kell nekünk is. Az pedig úgy lehet, ha országosan szervezedünk és serény részt vállalunk a munkában.

Ennek az embermentő ügynek minden fázisát örömmel kövöljük. És üdvözöljük a József Főherceg Egyesületet, mely megmutatta, hogy van szive és ereje ily nagy célhoz, hiszen rövid három év alatt száz tüdőbetegnek tud gyógyítóhelyet építeni. Isten segítségével és a magyar hölgyek li-

## TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

### András ur Bécsben.

— Részlet az író „Egri csillagok” cz. regényéből. —

— De ha mondom, főpohárnok ur . . .

— Mondtam már, hogy szakanna rá a bihari csárda teteje, nem vagyok én főpohárnok! Elcsufoltak ugyan valami poharas főistencsudának, de meg sem poharat sem belévalót nem láttam. Ha pedig valaki szólni akar vellem, akkor vagy fogja be a lepénylesőjét, vagy szólítson becsületes nevemen. Balassa András! Ez csak teszi . . . hogy a piócák táncoljanak nimetet a ciferblatján!

— Bálintról . . .

— Mán meg mi baja van kendnek az én nótacsinaló ecsemmel?

— Botrányos életet folytat. Mindenkinek tartozik és nem akar fizetni!

— Kifizetem én a picurka zsebemből minden kontóját!

— Az asszonyokat elbolondítja.

— Ezt már szeretem hallani! Régi Balassa virtust szoknyák után kuvaszkodni. Éjféli kórban én sem cselekedtem másként. Bár csak még most is fehérszempellel praktizálhatnék . . . András ur tréfál!

— Tréfáljon kenddel a harmadnapos hideglelés!

A lefőzött udvaronc belátta, hogy nem boldogul a nyakas magyar urral. Sarkon fordult és odébb állott. András ur megfor-

gatta nagy, kék szemét s dühösen morgogta magában:

— Ez is olyan magyar, akiből az ordó nimötöt fabrikált, hogy a kassai vihadár betrválja a fejét kopaszra!

Az udvari népség már megszokta a Balassák cifra szólásait s nem háborodott fel senki, amikor András ur megeresztette a nyelve karikás ostorát. Nem szerette Bécsset. Már régen ott hagyta volna „azt a talpnyaló csürhét, amelyen úgy letyeg lotyog a pojacás bujbele, mintha csak egyszeriben kettőre szabta volna nimöt snájd”. De ott kellett maradnia. Ő volt öcsese fiának, Balassa Bálintnak a tudora s minden áron „rendi nagy urat” akart belőle csinálni az udvarnál. Bálintért rajongott a bécsi fehérszempelle s András már arról álmodozott, hogy az öcses majd valami „koronával páváskodó dámával” cserél kontyért süveget. Az ifjú Balassa teljesen elűtött családjától. Bársony szavú, kedves modoru udvaronc volt, aki azonban mindig kimutatta a magyar virtust, mihelyt alkalom kínálkozott. A táncot nála kecsesebben senki sem ropta, vidám és borongó dalai a szivekbe lopódtak, az udvarhölgyek nagy kitüntetésnek vették, ha csak megszólította őket. De amily szeretettel öveztek körül a nők, oly gyűlölettel viseltettek iránta a férfiak. Valóságos összeesküvést szőttek ellene, hogy legalább eltávolítsák az udvarból.

Most is új olajat öntött gyűlölködésük tüzéire. Az udvar minapi estélyen egymaga táncoltatta meg az összes hölgyeket, akik aztán rá se hederítettek a többi urakra; kocsarat adtak mindégüknek. Nagy volt a

harag a rajtuk esett sérelem mián s elhatározták, hogy bármi uton, de megszabadulnak Bálinttól. Tudták, hogy kemény fába vágják a fejszéjüket, mert Bálint legfőbb pártfogója Zsófia hercegnő volt, akivel nem egyszer egymaga szánkázott végig Bécs utcáin. Rodólf király pedig, különös természetű ember lévén, András urat felette kedvelte éppen azért, mert a jó magyar ekstravaganciák nagyon megnyerték tetszését. Balassa András volt az, aki felséges urat rávette a pipázásra s nem egyszer látták az udvarbéliet, amint „együtt pöfékeltek hatalmasul nagy török csibukokból, bodor füstfellegeteket eregetve.”

András ur unta az egyhangu életet, melynek egyhanguságába nem tudott bele szokni az ő változatosságot szomjazó természete. A Balassák egyéni tulajdonsága, létfentartója a küzdelem volt. A harcmezőn születtek, ott is haltak el. András ur meg különösen kedvelte a magyarok ellenivel való atakérozást s bizony csak mulatságul szolgált neki, ha jó lovas vitézekkel vagdalkozhatott a török ellen. Amikor még Divényben székelt, akkor minden délben, mihelyt letette a kanalat, lóra ült vitézeivel ellenséget keresni, hogy aztán jól essék a kardlapozgatás után a vacsora. Volt is olyan étvágya, mint más tíz embernek s a szakácsát az erdélyi udvarból hozatta. Ha aztán vendégséget csapott, az egész ország arról beszélt, mert sehol akkortájt nem esett akkora dinom-dánom, mint a divényi várkastélyban.

Agglegény volt. Rebesgettek valamit az emberek, hogy csalódott szerelem férge rág

gájával sokkal rövidebb idő alatt új gyógyító házakat emel a most még biztos halál szomorú alakjai megmentésére.

Legyen áldás munkáján, igyekeztén!

### Magyar fürdők.

A nyári nap izzóan tűz alá, verőfényes melege messze számkiveti a nagyvárosok lakóit, ki a szabad természet ölébe, hol suttogó lombok védik az embert a nap forró sugarai ellen és hol üde, zöld pázsit frísíti fel az elernyedtest idegeit. Aggódó gonddal töpreng ilyenkor minden családapa, mily módon oldja meg a nyaralás kérdését úgy, hogy e megoldás a legolcsóbb és egyúttal a leghelyesebb legyen.

És e töprengésre van is alapos ok, mert bizony fürdőhelyeink és nyaralóink közül kevés van olyan, mely magában egyesítene a kényelmet és az olcsóságot.

Csodálhatjuk-e ily módon, hogy mindenki, aki szerét ejtheti, nyárvíz idején messze menekül a hármass bérce, a négy folyó honától és messze idegenben költi el azt a pénzt, mely kedvezőbb viszonyok és körülmények között a hazai piacokon foroghatna.

Hiszen közismert tény, hogy a külföldi üdülőhelyek legnagyobb részének fő kontingensét a magyar közönség adja és alig van hazánk közelében oly nagyobb német, osztrák vagy olasz fürdőhely, melyen ne volna gyakoribb a magyar szó a hazánál.

Számtalan kísérletezés történt, amely oda irányult, hogy fürdőzőinket vissza tartsa hazánkba, de valljuk meg őszintén, mindezekig még minden ilyenfajta kísérlet csufos kudarcot vallott. Egyrészt a lanyhaság, melylyel a hivatott körök a hatóságok e kérdés rendezéséhez hozzáfogtak, másrészt a vállalkozók és bérlők kapzsisága még minden alkalommal meg-hiusította a fürdő ügy rendezését.

rajta, de András ur sohasem beszélt erről. Vigadott, tobzódott s egyedüli öröme Bálintban tellett. Hiába unszolták, hogy nézzen asszony után, mert „legényrudon szárad“, ő csak élte világát, duhajkodott, csatázott.

— Adjon Isten, Bátyám!

— Adjék Isten, Bálint ecsém! Hát te merre kóricálsz mindég? Mán megest panaszkodtak, hogy cudarul töröd a borsot az udvarbéliék orra alá. Mondom, ecsém, nézz mán asszony után, mert, meglásd, legényrudon fonnyad ifjuságod, mint az enyém!

— Bátyám mindig csak ezzel hozakodik elő! Csak nem juttatok lőkötő afá egy olyan vászoncelédet, akit nem szeretek! Majd eljő a szivem tavasza, megnyílik számomra is egy illatos rózsa rubintos kelyhe, akkor csapunk olyan lakzit, hogy még az angyalok is lejönnek az egekből libbenőst ropni!

Az ilyen kacskaringós, zamatos beszéddel mindig letromfolta Bálint András urat, aki aztán egyszeribe felhagyott a regulázással. Tekintete ilyenkor Bálint daliás természetére tapadt s nadrágos ember létére ném egyszer vouta keblére az ifjut sok pisla szemláltára s csókolta meg száját, mely fölött sörte bajszer kunkorgott. Most is kiáradt belőle a szeretet folyama s bizony még a könnye is kiharmatozott a szeméből, amikor hatalmas karjaival átnyalabolta a „szive legényét“.

(Folytatása következik)

Dr. Nagy Béla.

Mig külföldön már rég kivették a fürdőket a községek autonómiája alól és állami kezelés és ellenőrzés alá vették őket; semmifele költséget sem sajnálva e rendkívül fontos nemzetgazdasági ágtól, addig nálunk a fürdőket csakis fejős tehéneknek tekintik, és minden igyekezet oda irányul, hogy e tehénből minél nagyobb jövedelmet csikarjanak ki, anélkül, hogy meg-gondolnák, miszerint kellő tőke befizetés nélkül sehol és soha uzsora jövedelemre szert tenni nem lehet.

Itt lenne az ideje, hogy a végleges rendezését ne hallogassák, hónapról-hónapra, évről-évre, hanem kellő erélyvel és sürgősen fogjunk hozzá.

Ami mindezekig történt ez ügyben az, mint fentebb kimutattuk nem volt egyéb meddő kísérletezésnél.

Tudományos szempontból talán elegendők a fürdő ügy rendezésére a ba-neologusok évről-évre megtartott kongresszusának határozmányai, de ne felejtjük el, hogy a fürdők úgy, még a gyógyfürdőké is elsősorban nem tudományos, de gyakorlati, gazdasági kérdés.

A jó bornak nem kell cégér közmondás már régen elavult, ma már annyi helyen mérnek jó bort, hogy bizony kellő cégérezés nélkül igen igen nehéz a minden tekintetben megfelelőnek kiválasztása.

Reklám nélkül a mai világban nincsen boldogulás. Ki a közönség körében találja támasztékát és egzisztenciáját, annak első és főkötelessége, hogy a közönséggel magát megismerthesse. A magyar sajtó önzetlenül és szívesen megtesz minden tőle telhetőt, hogy általános érdekű cikkekben és közleményekben a közönség figyelmét és érdeklődését hazai fürdőkre irányítsa, de ez még távolról sem elég az üdvösséghez. Általános érdekű cikkek még nem bírnak oly hatással, hogy valamely specialis tény-re felhívják.

Ha a külföldi sajtót figyelemmel kísé-  
rjük, látni fogjuk, hogy a legelőke-  
lőbb napi és heti lapok hasábos cik-  
kekben ismertetik nevezetesebb fürdő-  
helyeiket, sőt igen gyakran művészi-  
es kivitelű illusztrációkkal élénkítik és  
tarkítják e cikkeket. Igaz, hogy az  
ismertetés e módja kissé költséges,  
de nem oly kiadás-e ez, amely búsá-  
san, százszorosán megtérül? Az oko-  
san hirdető fél munkája a magvetők-  
höz hasonlít, aki sajnálja a mag költ-  
ségeit, annak a termése is csak hit-  
vány és silány marad.

Közigazgatásunk lassu szekere min-  
dig a maradiság útján dőcögött tovább,  
kell-e csodálkoznunk akkor, hogy a  
külföld, mely mindig hamarabb és  
gyorsabban vette magába az ujkor-  
napról-napra rohamléptekben előre ha-  
ladó és fejlődő eszméit, messze tul-  
száryalt bennünket.

Szakítsunk már egyszer a maradi-  
ság, a cozervativizmuásdi szellemével  
és sorakozzunk mi is ifju erővel a  
nemzetek, népek versenyébe.

Csak akarni kell és minden elér-  
hető.

### Mikor lesz vége?

Süket fülek, nyiljatok meg!

Messze földön híres-neves a mi községünk arról, hogy itt alig mulik el hét egy-két febbeverés, vagy bicskázás nélkül, melyről távolabbról is tudomást vesznek ugyan, de mit szóljunk mi, akik suhancaink rakoncát-lankodó, illetlen viseletét nap-nap mellett látjuk, tapasztaljuk, és sajnós, hogy illetékes hatóságunk, már annyiszor hangoztatott panaszunkra mit sem tesz. A mételty nagyobb mérvű pusztítását épen a hatóság erélytelen-ségében találjuk, mert annak meggát-lására mit sem tesz. Állításunkat bi-zonyítja, hogy az alább említett u. n. „csirozás“ nemhogy szünnék, de foly-ton jobban és jobban terjed, közmeg-botránkozására a járó-kelő polgárok-nak, de egyszersmind szülőanyjává és fejlesztőjévé lévén minden bűnös cselekedetnek.

Évek óta minden vásár- és ünne-p-  
napon kora tavasztól késő őszig sűrű  
rajokban, csoportokban lepik el a tá-  
gasabb helyeket a „csirozás“-t játszó  
földmives suhancok és mesterinasok,  
nem ritkán felnőtt emberek is.

Ez a játék kettős szempontból esik  
ítélet alá: a gyermekek jellemképző-  
dése és a közönség szempontjából.  
Rövidesen rámutatunk mind a két  
szempont árnyékoldalára.

A legtöbb nyereszkező játék lassan-  
kint alacsony jelleművé alakítja azt,  
aki neki hódol. Kész veszedelem az  
különösen ezekre a 15–20 éves su-  
hancokra, akiknek játékát még sem a  
megszelidült erkölcs, sem a megérett  
eszme nem vezetheti. Hiányzik ezek-  
nél ez a két fontos gyepelő. Ellenben  
egész lényükön a játék, haszonlesés  
és a nyereségvágy ördöge urakodik.

Tessék csak megfigyelni valamelyik  
csapatot: ez az ördög ott ül a nya-  
kukon. Folytonos veszekedés, mara-  
kodás, gyűlölködés, éktelen, megdöb-  
bentő káromkodások, szitkok, átkozó-  
dások között folyik a játék egész  
naphosszat. Legtöbbször pálinkázás,  
verekedés vagy épen bicskázás fejezi  
be a nap zavartalan mulatságát. Eb-  
ben a gyalázatos, ördögi viseletben  
pedig senki sem korlátozza őket.

Elmehe bárki mellettük, gyakran  
elállva az utat, hogy a bekés polgár  
csak kikerülés útján folytathatja útját,  
— minden restelkedés nélkül ömlik  
tovább a szájukból a legmocskosabb  
szavak egész áradata, hogy hallatára  
megborzong a tisztességes ember háta.

Ne tessék pedig azt hinni, hogy a  
játék egy-két fillérbe megy. Nem.  
Vannak, akiknek néhány koronára  
rugó nyereséget vagy vesztességet okoz.  
A napszamos nem ritkán nehezen  
szerzett heti munkabéréit hagyja ott.  
De egyrészeről pedig feltehetjük, hogy  
igaztalan uton jut a pénzhez.

Tehát vad káromkodás, gyűlölkö-  
dés, verekedés, a legvastagabb öné-  
dek és önzés, az Istenháznak elke-  
rülése: ezek között csöpörődik fel  
emberré az ifju s még panaszkodunk a  
nép jellemének alacsony-sága s erköl-  
csének folytonos sülyedése miatt.

Ez az egyik, erősebb árnyoldala. A  
másik a lakosság háborgatása. Akinek

lakása előtt tanyát vernek, annak otthonában sincs nyugalma. Az éktelen ordítózás, vad lárma, csatazaj, a reprodukálhatlan szavak piszkos áradata egész délután csakugy ömlik szájukon. Nem ritkán pedig elállva a szabad utat a járókelő polgarok elől. Tessék ilyenkor tisztességes nőknek mellettük elhaladni, no, ha még talán bárki is megszólná őket, hiszen van akkor cifra átkozódás, trágár megjegyzés.

Emellett súlyos hatással van az apró gyermekek ártatlan lelkületére is, akik bámulói és hallgatói a csirozó csoportnak.

Dacára sokszor elhangzott panaszunknak a hatóság alig vet ügyet a suhancok eme botrányos, bűnrevezető szórakozásának meggátlására. Ha egy-kétszer itt-ott szét is kergeti őket, egy negyed óra mulva ugyanott szabadon üzik csuf játékukat, megszenteltelenítve a vásár- és ünnepnapokat, megbotránkoztatva a közönséget, arculverve a szemérmeket, a józólést, illetdelmet, szóval a szív minden neme-sebb érzelmeit. Következtes hatósági ellenőrzést és szigorú felügyeletet kérünk. Hisz községünk rendőreinek létszáma emeltetett, akik közül vásár- és ünnepnapon felváltva teljesíthetnek e szolgálatot.

De a szülőknek és gazdáknak is szoros kötelessége, hogy az ifjuságra vigyázzanak, hisz felelősek jövőjükert nemzet és Isten előtt. Akaszszák meg ezt a szórakozást, melyből csak azok erkölcsének súlyedése, jellemük alávalósága fakadhat.

## H I R E K.

**Bérmálás.** Már hetek óta készül községünk katolikus lakossága a bérmálásra. A templom és környéke ünnepies mezt vett magára. Báró Hornig Károly megyés püspök ma délelőtt 9 órakor érkezik Sümegről Tapolczára. A járás és a község határán — mint már említettük — hivatalos fogadtatás lesz. A bérmálás szentségét mintegy 1600 hívő fogja felvenni. A város főutcája már tegnap lobogódiszt öltött. Három diadalkapu van felállítva üdvözlő felirásokkal az uttesten, amelyen a menet érkezik.

**Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Krammer Károlyt a tapolczai kir. járásbíróvához kinevezte.

**Magánvizsgálat.** Hertelendy Ferenc, megyénk főispánjának kis fia folyó hó 25-én kitűnő sikerrel tette le az elemi iskola IV. osztályáról, a helybeli r. k. elemi iskolában a vizsgálatot.

**Városunk kitüntetett hölgyei.** Többször adtunk már arról hírt, hogy a József Főherceg Szanatorium Egyesület hálája és elismerése jeléül művészi becsü oklevelet küld azoknak, akik buzgó fáradozásokkal lehetővé tették az első népszanatorium építését. Az oklevélen levő kép azt szimbolizálja, hogy a magyar hölgyek fáradozásával a tüdőbetegek egész serege jut be a tüdőbeteg gyógyító házba. Mint értesülünk, városunkban az emberszerető célért lelkesen fáradozó elnökség a József Főherceg aláírásával ellátott okleveleket az alábbi hölgyeknek küldi meg: Pollák Adolfné, Lustig Ferencné, Frisch Lipótné, Frisch Lászlóné (Tapolca), Nyírő Károlyné, Csupor Gizella (Gyulakeszi).

**Vilámlágitásunk ügye** a megvalósulás stádiumába lépett. A közügynek lelkes harcosa nemcsak a közpályán tudja érvényesíteni munkásságát, hanem azon kívül is, ott, ahol a község előbbrehaladásáról van szó.

Ily lelkes és önzetlen pártolója ez ügynek, Glazer Sándor, vette kezébe a rég vajudó dolgot, mely az ő fáradságot nem ismerő munkássága folytán már a biztos rév kikötőjébe fog erni. Mint halljuk, a szükséges összeg a jegyzések után már biztosítva van, s így mi sem képezi már létesítésének akadályát. Mint sok más közhasznú intézmény, úgy ez is Glazer nevéhez fog fűződni, melylyel Tapolca közönségét még nagyobb hállára kötelezi.

**Halálozás.** Özvegy Hochstädter Márkusné folyó hó 24-én 88 éves korában meghalt. Nagyszámu rokonság kísérte utolsó útjára folyó hó 26-án.

**Zalavármegye március 15-ike mellett.** Vármegyénk törvényhatósági bizottsága Baja város átiratát, melyben március 15-ikének nemzeti ünnepé váló törvénybeiktatását kéri, pártolólá magáévá tette.

**Jönnek a tanítók.** A helybeli m. királyi állami vincellériskolában a néptanítók részére tartandó szülő és borgazdasági tanfolyam holnap veszi kezdetét. A tanfolyamra felvett néptanítók nagyrésze már a mai napon fog megérkezni.

**Sümeg ünnepe.** Ma van Sümegen a Szegedy Róza emlékmű leleplezésének ünnepe, melyen a tudomány és politikai világ előköltségei közül, Heinrich Gusztáv, Hege-düs István, Ferency Zoltán Endrődy Sándor, Dalmady Győző, Herceg Ferenc, Sebestyén Gyula dr., Justh Gyula, a képviselőház elnöke vezetésével báró Bánffy Dezső, Kossuth Ferencz, gróf Andrássy Gyula, gróf Batthyány Tivadar és Feherváry Géza báró vesznek részt Budapestről. Résztvesznek továbbá az ünnepélyen a Dunántul összes főiskoláinak és a szomszédos vármegyék küldöttségei.

**Jubileum.** A keszthelyi önkéntes tűzoltóegyesület fenállásának 25 éves évfordulóját folyó évi július hó 2-án ünnepli. A zalavármegyei önkéntes tűzoltó szövetség ez évi közgyűlését Zalaegerszegré tüzte ugyan ki, de az ünnepség emelése céljából ismét Keszthelyen, a jubileumi ünnepély napján fogja megtartani.

**Keszthely város a hercegprimásnak.** Keszthely város képviselőtestülete Vaszary Kolos biboros hercegprimás tiszteletére diszközgyűlést tartott, amelyen feliratilag üdvözölték a város bőkezű jótétevőjét. 26-án istentisztelet volt. a Tapolczai-utcát Vaszaryról nevezik el.

**A főszolgabíró rendelete.** Üdvös rendeletet bocsátott ki az utcák tisztántartása, a járdák öntözése, és egyéb közegészségügyi kérdések érdekében a körmendi főszolgabíró. Hogy ily üdvös rendelet Tapolczán is elkelne, azt nem kell bővebben fejtegetnünk.

**A József főherceg szanatorium egyesület** június hó 4-én Augusztia főhercegnő személyes elnöklété alatt Budapesten országos gyűlést tart, melyen az országos egyesület hölgy ligája alakul meg. Dr. Lukács György főispán Győrből Laszberg Rudolfné grófnét hívta meg az alakulásra, aki egy-szersmind felszólította mindazon győri és más vidéki hölgyeket, akik legutóbb József főherceg részéről kitüntetésben részesültek, hogy a zászlóbontás ünnepélyes gyűlésén résztvegyenek. Mivel pedig nem jelentékel, hogy az első zászlóbontáson városunk és megyénk jelen van-e, hiszen az egyesület országosan szervezkedik és minden vidéknek akar szanatoriumot építeni, felhívjuk az illetékes köröket, hogy a kongresszuson okvetlen képviseltessék a várost.

**Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók számára.** A földművelésügyi miniszter a gazdasági ismétlő iskolák vezetésére hivatott néptanítók gazdasági kiképzése céljából július hó 15-től augusztus 10-éig az algyógyi, breznóbányai, csikszeredai, lugosi, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karcagi, szabadkai, rimaszombati, szentimrei, nagyszentmiklósi, adai, csákovári és csákvári (Eszterházi grófféle) földmives iskolában 20—20, összesen 280 néptanító számára négyhetes gazdasági tanfolyamokat rendez. Ezen négyhetes tanfolyam tartamára felvett minden egyes néptanító 100 (egyszáz) korona átalányban részesül, melyből utiköltség, ellátás, szóval

minden költség fedezendő. A tanfolyamokra tényleg alkalmazásban levő oly néptanítók vétetnek föl, kik mezőgazdasági tanfolyamon még nem vettek részt. A tanfolyamra felvétetni kívánó tanítók ez iránt illetékes tanfelügyelőségük után május 31-éig jelentkezzenek.

**A kereskedelmi iskolák reformja.** A kereskedelmi iskolák rég óhajtott reformjának megvalósítása érdekében a vallás és közoktatásügyi miniszter akként intézkedett, hogy az előmunkálatok elvégzését az Országos ipari és kereskedelmi tanácsra bízta. A tanács e czélból kérdőíveket bocsátott ki mindazokhoz, akiknek a kereskedelmi oktatás alakulásában döntő szavuk lehet. Huszonhárom kérdésre szavaztatta meg a tanács ilyenformán a kereskedőket és tizenkettőre az érdekelt iskolákat. Mintegy 200 terjedelmes vélemény érkezett be a tanácshoz, mely ezeket beható tárgyalás alá vette. Az anyag szokatlanul nagy terjedelme folytán e tárgyalások hosszabb időt vesznek majd igénybe, de éppen ez nyújt már előre is bizonyos garanciát arra, hogy kereskedelmi iskoláink reformja alapos lesz.

**Felhívjuk az illetékes hatóság figyelmét** arra az undok állapotra, amely nálunk azóta kapott lábra, mióta a Fő-utcán a járdák elkészültek. Ugyanis a suhancok vasárnaponkint elfoglalják a Fő-utca járdáit s oly hatalmas, utálatos versenyköpködést rendeznek, hogy akit a sorsa arra vezet, hát ajulás környékezi, ha az utálatos képet meglátja. A járdák elfoglalása sehol sincs megengedve, csak nálunk szabad, itt senki sincs, aki törődne ilyesmivel; az ottani köpködés pedig közegészségügyi szempontból is tiltandó. Legyen szabad reménylenünk, hogy e felszólalásunknak meg lesz a kellő eredménye, amit különben a közönség érdekében méltán el is várhatunk.

**Hajózási menetrend a Balatonon.** Junius hó 1-től 30-ig új menetrend lép életbe a Balatonon, és pedig: Badacsonyból indul naponkint délelőtt 9 óra 40 perckor és délután 4 óra 20 perckor. Révfülöpről Boglára reggel 6 órakor, délelőtt 10 óra 40 perckor és délután 5 óra 20 perckor. Boglarról Révfülöpre reggel 7 óra 20 perckor, 12 óra 15 perckor és délután 7 óra 15 perckor. Révfülöpről Badacsonyba reggel 7 óra 45 perckor, délután 6 órakor és este 7 óra 45 perckor.

**A tűzveszély elhárítására teendő intézkedések** ideje a nyár közeledtével elérkezett. Nagyon helyénvaló volna, ha a szokásos és nekünk nagyon is szükséges óvintézkedések vizsgálatát a község minél előbb eszközölné.

**Ki akar kadet lenni?** A honvédelmi miniszter pályázatot hirdet a pécsi és nagyváradai honvéd hadapródiskolák I. évfolyamában betöltendő 100—100 helyre. A felvett ifjaknak eltartása és kiképzetése az állami költségvetést terhelik, tehát csak évi tandíj fizetendő. A pályázati folyamodványok folyó évi július 10-ig adandók be, az illető iskola-parancsnokságnál. A testi alkalmasság megállapítása után leteendő felvételi vizsgálatok folyó évi szeptember 10—20-ig tartanak.

**Kisfaludy Sándor és Szegedy Róza ereklyék.** Kisfaludy Sándor hagyatékából Szegedy Róza, Kisfaludy Sándor és Károly emléktárgyait, kéziratait Darnay Kálmán szerezte meg sümegi muzeuma számára. Itt van elhelyezve Kisfaludy Sándor iratszekrénye több száz darab kéziratával. Himfy dalainak első fogalmazványa, a cenzor által visszautasított versszakok átdolgozott példányai. Levelezése, jegyzetei. Az „Insurektió” történetének tervezete. Emléktárgyainak egész sorozata, közötté az íróasztalán állt emberkoponya, melyen sajátkezűleg kirajzolta Lavater tanai szerint az agy érzésének helyét. Seta és csákánybotja, diszpohara, keresztje, ezüst sarkantyúi, átolvasott újságok egész évfolyamai stb. Kisfaludy Károly által elefántcsontra festett önarcképe, ravatalára festett halotti címere, kedvesének minatur festménye, kézírataival ellátott könyvek stb. Szegedy Róza varró asztala, diszes faragásu rokkája, elefántcsontra festett arcképe, hangjegykönyvei, szentképei, kézi munkái, ezüst és ékszer-

neműi, hajfűrtje, cipőcskéje, szállagesokra, gyertya ellenzője. sat.

**Kelta lovassír.** A magyar földön élt legrégibb lovasnépek a kelták voltak. A kelta harcost azonban ritkábban temették el együtt paripájával, mint honfoglaló őseink. Ilyen ritkábban előforduló kelta lovassíra akadtak Gyomán Oláh Péter téglagyáros munkásai. A harcos és a ló csontváza mellett érdekes kétélű kard, bronzkapesos kardkötő lánc, kisebb méretű vaslándzsa és hajtott pengéjű kés feküdt. A sírlelet szomszédságában urna sírokra is találtak, mi a vaskorban szintén gyéribben fordul elő. Az egyik urnasír fibulás nyakláncot, igen díszes tömör bronz karpereczen kívül hólyagos bronz karpereceket, melyek galambtojás alakú trebelt bronz részekből vannak összeállítva, tartalmazott. A leletet különösen érdekessé teszi ama körülmény, hogy annak kora biztosan meghatározható, amennyiben a kétélű, csucsíves hegyű kard a visszahajló gombos díszítésű fibulák középkori La Tène izlésűek, így koruk Kr. előtti 2—300 év közé tehető. Az érdekes leletet Oláh Péter téglagyáros Darnay Kálmán sümegi muzeumának ajándékozta.

**Pályázati felhívás.** A siketnémák budapesti állami intézetének első osztályaiba a legközelebbi tanévre mintegy 45 új növendék fog felvételt. Ezen kívül felvételt nyernek a megfelelő osztályokba oly siketnémák is, akik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de akiknek szülői időközben a székesfővárosba költöztek. Végül felvételt a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is, akik népiskolai tanulmányaik közben siketültek meg s akik az intézetben a beszédnek a szájról való leolvasását tanulják meg s ezután elemi ismereteiket kiegészítik. Első sorban a Budapesten s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó siketnémák is, akik az évi 200 korona eltartási költséget egészben vagy részben biztosítani képesek. A felvétel a folyamodványok érkezésének sorrendjében fog eszközölni; miért is indokolt, hogy a szülők mielőbb küldjék be kérvényeiket. Részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat is az érdeklődőknek díjlanul küld az intézet igazgatósága. (Budapest, VIII. Mosonyi-utca 8. szám.)

**Az ex-lex és a vadászjegy.** Sokan nincsenek tisztában azzal, hogy ex-lexben szabad-e jegy nélkül vadászni, vagy sem. A közigazgatási bíróság most egy elvi jelentőségű határozatot hozott, mely szerint ex-lexben vadászjegy nélkül vadászni nem szabad, mert ez jövedéki kihágást képez, ha mindjárt ex-lexben történik is.

**En vagyok én?** Valóban ezt kérdezhettek magunkról is, egynemely fővárosi lap azon rémhíradásai után, melyeket Tapolczáról és vidékéről a múlt vasárnapon volt eső képében: zivatar, jégeső, felhőszakadás kártételeiről hoz riasztó híreket. Tudunk nagy záporosórról, de az senkit el nem vitt, házakat, állatokat nem sodort magával. Jégeső is volt, de kárt alig tett, pedig a fővárosi lapok azt is hozzák, hogy vidékünket a jég teljesen elverte. Isten mentsen! Mi nem ismerünk a közölt hírből magunkra. Kár, hogy a fővárosi lapok oly könnyen felülnek a légből kapott hírek tudósítójának.

**A tokaji bor ára Németországban.** Egyik legelőkelőbb németországi szaklapban, a „Deutsche Weinzeitung“-ban hétről-hétre megjelenik egy hirdetés, melyben tokaji bort kínálnak és melynek származása legalább is

gyanus. A hirdetés hű fordításban így hangzik: „Szőlődesnek szavatolt la. magyar gyógy- és tokaji borok legjobb beszerzési forrása a nagy kereskedelem számára. Kivánatra vegyelemzési bizonyítványok. Áruk 70—100 marka frankó állomás vám nélkül. Szíves megrendelések e lap kiadóhivatalához intézendők.” — Tessék ezzel konkurálni! Édes tokajit, tehát legalább 2 puttonyos (hány éves?) aszút, ki tud Németországban 80—120 koronáért adni kereskedőink vagy tormelőink közül?

**Tanulók útja.** A győri polgári fiúiskola növendékei Veszprémen keresztül Balaton-Füredre rándultak, ahonnan a fürdőtelepen és a vidéken tett 3 napi látogatásuk után tértek vissza. Veszprémben báró Hornig Károly püspök vendégei voltak.

**A Tapolczai Iparos Ifjak Önképző Köre** májálisa nem 28-án, mint mult számunkban jeleztük, hanem június hó 1-én, áldozó csü-törtökön lesz meg tartva.

**Közeledik a nyakszirtmeregvedés.** A legújabb félelmes betegséget legutóbb Vasvármegyében is konstatálták s óvintézkedéseket tettek annak terjedése ellen. Az orvosok azt remélik, hogy a nyár beálltával ezen járványoszerű betegség terjedése teljesen meg fog szűnni.

**Táncoszorucska.** Mayersberg Frida okl. táncitanítónő, a m. kir. operaház v. tagja már hat hét óta oktatja igaz odaadással párosult művészi tehetséggel szép számú tanítványait. A tanfolyam befejezéséül folyó hó 30-án (kedden) az Eibesbüttel-szálló dísztermében koszorúcskát rendez, melynek legérdekesebb része lesz a 34 leány-növendék által előadandó fátylváltás. A fátylváltásban részt vesznek: Auszterlitz Rózsá, Beszedits Gitka, Brunner Hermina, Berger Annus, Berger Terus, Berger Rózsá, Domaniczky Margit, Ederer Irénke, Faragó Aranka, Goldmann Margit, Hochstädter Rózsá, Hochstädter Klára, Hoffmann Margit, Hoffmann Ella, Hoffmann Ilonka, Klein Gizus, Klein Malvina, Kardos Leontin, Kohn Lina, Korein Emma, Kollin Juliska, Lessner Margit, Lessner Irma, Lessner Olga, Lessner Gréti, Lessner Irénke, Pfeifer Anna, Rosenfeld Jolán, Schönberger Margit, Schvare Magda, Vastagh Emma, Varjas Margit, Varjas Rózsika, Vázsonyi Rózsika. — Mayersberg Frida táncművészetét, tudását iparkodott növendékeiben érvényre juttatni, amiről az említett táncoszorucskában lesz alkalmunk meggyőződni. A közönséges táncdarabokon kívül a legújabb és legdivatosabb táncdarabok is be lesznek mutatva. Bizonyára szórakoztató estét fog szerezni a kedves kis tanítványok táncmulatsága.

**Tolvaj kocsis.** Csik Gyula kocsis, aki már hosszabb idő óta szolgál Harangozó Lajosnál; a gazdájától zabra kapott pénzt elköltötte, de azért abrakot mégis szerzett a lovainak, meg pedig tilos uton; a házban lakó Spiegel Rezső raktárából. Régibb idő óta üzött tolvajlásán azonban most rajta kapták s ekkor tudódott ki, hogy őkelme nemcsak zabot, hanem mást is elemelt.

**Kellemes szórakozást nyújt** azv. Kovács Györgyné vendéglőjében és a szépen rendezett kerthelyiségben felállított gramophon, mely a legszebb népdalokat, különböző hangszereken előadott műzenadarabokat adja vissza tisztán, értelmesen. Ajánljuk a zenekedvelők pártfogásába.

**Mi az a „hilita“?** A csalásnak egyik jól jövedelmező ágát képezi a tolvajnyelven „hilitás“ néven ismert manipuláció, melynek

üzéséhez legalkalmasabb helyül a vásárok bizonyultak. A dolog abban áll, hogy a „hilita“ felszerelve egy egykoronás és egy ennél kisebb értékű pénzdarábba, beállít valamelyik vásározó sátorába, aki apróbb dolgokat árusít és valamit megvásárol. Mondjuk például egy darab süteményt. A koronással fizet. Alig adja át azonban a koronát, rögtön vissza is kéri, azzal az indokolással, hogy van aprópénze, majd azzal fizet. Az eladó visszaadja a koronát és várja az aprópénzzel való fizetést. A család egy darabig kótorász a zsebében, azután sajnálkozásának adva kifejezést, kijelenti, hogy még sincs aprópénze, tehát a koronából adjanak neki vissza. Mikor idáig értek már, akkor az előmunkálat be van fejezve, és következik a tulajdonképeni „hilitás“. A koronának előszöri átadása arra szolgál, hogy az áldozat meggyőződjék arról, hogy tényleg koronát kap. A másodszeri átadásnál a „hilita“ a koronát mutató és gyűrűs ujjával tartja, alatta pedig a közép ujjain fekszik az a kisebb pénzdaráb, melyet a korona teljesen eltakar. A másodszeri átadásnál a mítsem sejtő áldozat csak ritkán nézi meg másodszer is átadott és általa koronának vélt kisebb pénzdarábot, melyet az ügyes csaló, közép-ujjáról csusztatott az ő markába. A pénz jöhízemüleg egvszerűen zsebrerakja éz azzal a tudattal, hogy tényleg koronát kapott, visszaad egy darab 4 filléres sütemény vásárlásakor 96 fillért. Ilyenformán egy gyakorlott „hilita“ naponként tekintélyes kis összegecskét tud szerezni. Ha jól megy az üzlet, egy nap 100 koronát is jövedelmez.

**A szórakozott ügyvéd.** Egyik vidéki ügyvéd elismert jó kártyás. Az pedig már tudvalevő, hogy a kártyázóknak minden gondolatát a játék köti le. Ezt a mi fiúskálunkat is szórakoztatta tette a kártya. Így esett meg, hogy mikor a napokban 6 darab száaszt kellett felvenni a kir. törvényszéknél, azt szórakozottságból hangosan így olvasta: hét, nyolc, kilenc, tíz, alásó, felső . . .

**Fürdők és nyaralóhelyek.** A magyar fürdők egyedüli ismertetőjének a „Fürdő és Nyaralóhelyek“ című füzet idei évfolyama most hagyta el a sajtót. A dr. Fodor Oszkár gondos szerkesztésében megjelent mű részletes tájékoztatást nyújt az összes hazai fürdőkről s a kereskedelemügyi miniszter rendeletéből a fürdőszézon tartama alatt elhelyezésre kerül az államvasutak és a Kassa oderbergi vasut személyszállító kocsijában is. A díszes fürdőismertető, melynek címkéjét Kürthy György a kiváló rajzolóművész készítette, 10 fillér portódij beküldése ellenében ingyen küldi meg bárkinek is a Fürdő és Nyaralóhelyek kiadóvállalata (Budapest, Párizsi-utca 2.)

**Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vízre van itatási szüksége. Ez a víz szolgál ugyan a bevett ételek hígítására, de nélkül ugyan a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy itatni olyan vizet használjunk, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rontsa. Be van igazolva, hogy

A radiov-acti

Schmidthauer-féle

**Igmándi**

késérüviz, reggel fél pohárral használva

elenleg a legjobb természetes gyomor-,  
bél és vértisztító.

mint ivó kúra a Karlsbadi és Marienbadi gyógymód meglepően gyors és sikeres helyettesítője — Az első magyar ásványvíz, melyben RADIUM fedeztetett fel. Gyógyereje rendkívüli. Kapható kis és nagy üvegben.

Főszétküldés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban.

Kapható Tapolczán: Kaszás Soma fűszerkereskedő urnál.

Nagy üveg ára 50 fillér, kis üveg ára 30 fillér. — Az egyedüli természetes késérüviz, amely kis üvegben is kapható.

ilyen célokra a mohai Ágnes-víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodszer minthogy szén-savat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomor-nyedveknek, melyek azon kártékony baktériumokat megölik. A mohai Ágnes-víz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkivánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőt-et biztosan megóvja. Gyermekknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, amelyeket a mohai Ágnes-víz mélytartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, akiknek a mohai Ágnes-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza. Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnes-forrás különösen olcsón kapható.

## KÖZGAZDASÁG.

### Karónak való akácfá nevelés.

A szőlőkarók drágasága miatt sok panaszt lehet hallani. A tölgyfakarók kitűnő anyagot

szolgáltathatnak ugyan, de ezek mégsem oly tartósak, mint az akácfá.

Minthogy a philoxera által elpusztított szőlők felújításához, valamint az immunis homokterületeken történő új szőlőültetésekhez évenként igen nagy mennyiségű karóra van szükség az országban, igen nagy fontossággal bír az a kérdés, hogy miképpen lehetne jó és olcsó karókat előállítani?

Ebből a célból nagyon ajánlhatók az akácfakarók termelése, ami annál könnyebb dolog, minthogy tudvalevűleg az akácfá a talaj dolgában nem válogatós.

Egy ilyen karótermelésre szánt akácsonak a betelepítése a következő módon eszközölhető:

Mindenek előtt 120 centiméter széles és a szükséghez képest megfelelő hosszúságú magágyak jelölendők ki, melyek elég mélyen felásatván, beléjük 20 centiméter sortávolságban készíthető árkocskába az akácmagvak meglehetősen sűrűen elvetendők.

A magvakból kikelő gyenge fácskák az első évben már közel egy méter magasságot érnek el, amikor azok átültetendők lesznek.

E célból betelepítésre szolgáló hely az ősz folyamára jó mélyen megszántandó leendő és rajta kereszt- és hosszirányban 150 centiméter távolságok cövekkelendők ki. Minden cövek helyére az akácfácskák befogadására egy gödröt ásunk.

Ennek megtörténtével a fácskák alsó gyökereit kissé visszavágva, azokat mintegy 4 centiméterrel mélyebben ültetjük a kijelölt gödrökbe, a hajtást közvetlen a föld színén lemetszvén. Az első, második és harmadik esztendőben igen sok hajtás fog mutatkozni, de ezek minden évben ősszel, közvetlenül a föld színe felett lemetszendők; ezen idő alatt a talaj többször megkapálandó és meggyomlálható. A negyedik esztendőben a cserjén már 12 hajtás lesz meghagyható, melyek közül aztán a legerősebb 6 hajtás ősszel levágatik, a megmaradt 6 hajtás pedig a jövő évi karókat fogja szolgáltatni. A hajtások, melyeket lemetszeni kívánunk, június hó elején 150 centiméter magasságra galyaiktól megfosztatnak, a kapálás szükségére többé fen nem forog. Egyedül csak arra kell mostantól fogva vigyázni, hogy minden cserjén évente 12 hajtás legyen, melyek közül hat mindig levágandó.

A karók meghántoltatnak, meghegyeztetnek és nedvesség ellen megoltalmazandók s így könnyen kezelhető, hengeralakú, tartós karóanyagot szolgáltatnak. Ebből láthatni, hogy egy hektáryi akáctelep egy nagyobb szőlőbirtokot képes állandóan jó karóanyag-gal ellátni, s e mellett annak befektetési, fentartási költségei az első három évben sem olyan nagyok, hogy azok a következő évek bő karóterméséből dus fedezetet ne nyernének.

Sz. B. L.

## Pályázati hirdetés.

A tapolczai iparos ifjak Önképző Körénél megüresedett szolgai állásra pályázatot hirdetnek.

Szegénysorsu iparosok előnyben részesülnek. Egyéb feltételek megtudhatók dr. Szücs Arnold elnöknel.



### Iszákosság nincs többé!



Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szöbeszéde s tartozkodástól, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szesz italát. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek az életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próbaadagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Készekedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 99. sz.  
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

Coza Institute

(Dept. 99.),

62. Chancery Lane  
London, Anglia.

## Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársasággal egyesített Kölcsönös Segélyező Szövetkezet.

### MEGHIVÓ.

A Tapolczai Takarékpénztár részvénytársasággal egyesített  
Kölcsönös Segélyező Szövetkezet  
folyó évi június hó 4-én délelőtt 10 órakor  
a „Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársaság” hivatalos helyiségében tartja meg

## alakuló közgyűlését,

melyre a szövetkezetbe belépett tagokat tisztelettel meghívom.

Tapolcza, 1905. május hó 25.

Az alapítók nevében:

**Dr. Fischer Gyula**  
takarékpénztári igazgató.

### A közgyűlés tárgysorozata:

1. A közgyűlés vezetésére elnök választása.
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére két szövetkezeti tag kiküldése.
3. A megalakulás kimondása s az alapítók részére megadandó felmentvény érdemében meghatározothatal.
4. Az alapszabályok megállapítása.
5. 12 igazgatósági tagnak az első három évre az alapítók által leendő kinevezése.
6. 4 felügyelő bizottsági tagnak egy évre leendő választása.
7. Netáni indítványok.

nemüi, hajfürtje, cipőeskéje, szallagesokra, gyertya ellenzője. sat.

**Kelta lovassir.** A magyar földön élt legrégibb lovasnépek a kelták voltak. A kelta harcost azonban ritkábban temették el együtt paripájával, mint honfoglaló őseink. Ilyen ritkábban előforduló kelta lovassira akadtak Gyomán Oláh Péter téglagyáros munkásai. A harcos és a ló csontváza mellett érdekes kétélű kard, bronzkapcsos kardkötő lánc, kisebb méretű vaslándza és hajtott pengejű kés feküdt. A sírlelet szomszédságában urna sírokra is találtak, mi a vaskorban szintén gyéribben fordul elő. Az egyik urnásír fibulás nyakláncot, igen díszes tömör bronz karperecen kívül hólyagos bronz karpereceket, melyek galambtojás alakú trebelt bronz részekből vannak összeállítva, tartalmazott. A leletet különösen érdekessé teszi ama körülmény, hogy annak kora biztosan meghatározható, amennyiben a kétélű, csucsíves hegyű kard a visszahajló gombos díszítésű fibulák középkori La Tène ízlésűek, így körülbelül Kr. előtti 2—300 év közé tehető. Az érdekes leletet Oláh Péter téglagyáros Darnay Kálmán stümegi múzeumának ajándékozta.

**Pályázati felhívás.** A siketnémák budapesti állami intézetének első osztályaiba a legközelebbi tanévre mintegy 45 új növendék fog felvételt. Ezen kívül felvételt nyernek a megfelelő osztályokba oly siketnémák is, akik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de akiknek szülői időközben a székesfővárosba költöztek. Végül felvételt a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is, akik népiskolai tanulmányaik közben siketültek meg s akik az intézetben a beszédnek a szájról való leolvasását tanulják meg s ezuton elemi ismereteiket kiegészítik. Első sorban a Budapesten s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vételnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó siketnémák is, akik az évi 200 korona eltartási költséget egészen vagy részben biztosítani képesek. A felvétel a folyamodványok érkezésének sorrendjében fog eszközöltetni; miért is indokolt, hogy a szülők mielőbb küldjék be kérvényeiket. Részletes tájékoztatást és felvételii nyomtatványokat is az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága. (Budapest, VIII. Mosonyi-utca 8. szám.)

**Az ex-lex és a vadászejgy.** Sokan nincsenek tisztában azzal, hogy ex-lexben szabad-e jegy nélkül vadászni, vagy sem. A közigazgatási bíróság most egy elvi jelentőségű határozatot hozott, mely szerint ex-lexben vadászejgy nélkül vadászni nem szabad, mert ez jövedéki kihágást képez, ha mindjárt ex-lexben történik is.

**Én vagyok én?** Valóban ezt kérdezhettek magunkról is, egynemely fővárosi lap azon rémhíradásai után, melyeket Tapolczáról és vidékéről a múlt vasárnapon volt eső képeben: zivatar, jégeső, felhőszakadás kártételeiről hoz riasztó híreket. Tudunk nagy záporosóról, de az senkit el nem vitt, házakat, állatokat nem sodort magával. Jégeső is volt, de kárt alig tett, pedig a fővárosi lapok azt is hozzák, hogy vidékünk a jég teljesen elverte. Isten mentsen! Mi nem ismerünk a közölt hírből magunkra. Kár, hogy a fővárosi lapok oly könnyen felülnek a légből kapott hírek tudósítójának.

**A tokaji bor ára Németországban.** Egyik legelőkelőbb németországi szaklapban, a „Deutsche Weinzeitung“-ban hétről-hétre megjelenik egy hirdetés, melyben tokaji bort kínálnak és melynek származása legalább is

gyanus. A hirdetés hű fordításban így hangzik: „Szőlőedésnek szavatolt la. magyar gyógy- és tokaji borok legjobb beszerzési forrása a nagy kereskedelem számára. Kivánatra vegyelemzési bizonyítványok. Áruk 70—100 márka frankó állomás vám nélkül. Szíves megrendelések e lap kiadóhivatalához intézendők.“ — Tessék ezzel konkurálni! Édes tokajit, tehát legalább 2 puttonyos (hány éves?) aszút, ki tud Németországban 80—120 koronáért adni kereskedőink vagy tormelőink közül?

**Tanulók útja.** A győri polgári fiúiskola növendékei Veszprémen keresztül Balaton-Füredre rándultak, ahonnan a fürdőtelepen és a vidéken tett 3 napi látogatásuk után tértek vissza. Veszprémben báró Hornig Károly püspök vendégei voltak.

**A Tapolczai Iparos Ifjak Önképző Köre** majálisa nem 28-án, mint mult számunkban jeleztük, hanem június hó 1-én, áldozó csütörtökön lesz meg tartva.

**Közeledik a nyakszirtmeregvedés.** A legújabb félelmes betegség legutóbb Vasvármegyében is konstatáltak s óvintézkedéseket tettek annak terjedése ellen. Az orvosok azt remélik, hogy a nyár beálltával ezen járványoszerű betegség terjedése teljesen meg fog szűnni.

**Táncoszorucska.** Mayersberg Frida okl. táncitanító, a m. kir. operaház v. tagja már hat hét óta oktatja igaz odaadással párosult művészi tehetséggel szép számú tanítványait. A tanfolyam befejezéseül folyó hó 30-án (kedden) az Eibeschutz-szálló dísztermében koszorúcskát rendez, melynek legérdekesebb része lesz a 34 leány növendék által előadandó fátylánc. A fátyláncban részt vesznek: Auszterlitz Rózsi, Beszedits Gitka, Brunner Hermina, Berger Annus, Berger Terus, Berger Rózsi, Domanczyk Margit, Ederer Irénke, Faragó Aranka, Goldmann Margit, Hochstädter Rózsi, Hochstädter Klára, Hoffmann Margit, Hoffmann Ella, Hoffmann Ilonka, Klein Gizus, Klein Malvina, Kardos Leontin, Kohn Lina, Korein Emma, Kollin Juliska, Lessner Margit, Lessner Irma, Lessner Olga, Lessner Gréti, Lessner Irénke, Pfeifer Anna, Rosenfeld Jolán, Schönberger Margit, Schvare Magda, Vastagh Emma, Varjas Margit, Varjas Rózsika, Vázsonyi Rózsika. — Mayersberg Frida táncművészetét, tudását iparkodott növendékeiben érvényre juttatni, amiről az említett táncoszorucskaiban lesz alkalmunk meggyőződni. A közönséges táncdarabokon kívül a legújabb és legdivatosabb táncdarabok is be lesznek mutatva. Bizonyára szórakoztató estét fog szerezni a kedves kis tanítványok táncmulatsága.

**Tolvaj kocsis.** Csik Gyula kocsis, aki már hosszabb idő óta szolgál Harangozó Lajosnál; a gazdájától zabra kapott pénzt elköltötte, de azért abrakot mégis szerzett a lovainak, még pedig tilos uton; a házban lakó Spiegel Rezső raktárából. Régibb idő óta üzött tolvajlásán azonban most rajta kapták s ekkor tudódott ki, hogy ökelme nemcsak zabot, hanem mást is elemelt.

**Kellemes szórakozást nyújt** z. v. Kovács Györgyné vendéglőjében és a szépen rendezett kethelyiségben felállított gramophon, mely a legszebb népdalokat, különböző hangszereken előadott műzenedarabokat adja vissza tisztán, értelmesen. Ajánljuk a zenekedvelők pártfogásába.

**Mi az a „hilita“?** A csalának egyik jól jövődélmező ágát képezi a tolvajnyelven „hilitás“ néven ismert manipuláció, melynek

üzéséhez legalkalmasabb helyül a vásárok bizonyultak. A dolog abban áll, hogy a „hilita“ felszerelve egy egykoronás és egy ennél kisebb értékű pénzdarábval, beállít valamelyik vásározó sátorába, aki apróbb dolgokat árusít és valamit megvásárol. Mondjuk például egy darab süteményt. A koronással fizet. Alig adja át azonban a koronát, rögtön vissza is kéri, azzal az indokolással, hogy van aprópénze, majd azzal fizet. Az eladó visszaadja a koronát és várja az aprópénzzel való fizetést. A csaló egy darabig kotorász a zsebében, azután sajnálkozásának adva kifejezést, kijelenti, hogy még sincs aprópénze, tehát a koronából adjanak neki vissza. Mikor idáig értek már, akkor az előmunkálat be van fejezve, és következik a tulajdonképeni „hilitás“. A koronának előszöri átadása arra szolgál, hogy az áldozat meggyőződjék arról, hogy tényleg koronát kap. A másodszeri átadásnál a „hilita“ a koronát mutató és gyűrűs ujjával tartja, alatta pedig a közép ujjain fekszik az a kisebb pénzdaráb, melyet a korona teljesen eltakar. A másodszeri átadásnál a mitsem sejtő áldozat csak ritkán nézi meg másodszer is átadott és általa koronának vélt kisebb pénzdarábot, melyet az ügyes csaló, közép-ujjáról csuszatott az ő markába. A pénzt jóhiszeműleg egvszerüen zsebrerakja ez azzal a tudattal, hogy tényleg koronát kapott, visszaad egy darab 4 filleres sütemény vásárlásakor 96 fillért. Ilyenformán egy gyakorlott „hilita“ naponként tekintélyes kis összegecskét tud szerezni. Ha jól megy az üzlet, egy nap 100 koronát is jövődélmez.

**A szórakozott ügyvéd.** Egyik vidéki ügyvéd elismert jó kártyás. Az pedig már tudvalevő, hogy a kártyázóknak minden gondolatát a játék köti le. Ezt a mi fiiskálisunkat is szórakoztatta tette a kártya. Így esett meg, hogy mikor a napokban ő darab zászast kellett felvenni a kir. törvénytésznél, azt szórakozottságból hangosan így olvasta: hét, nyolc, kilenc, tíz, alsó, felső . . .

**Fürdők és nyaralóhelyek.** A magyar fürdők egyedüli ismertetőjének a „Fürdő és Nyaralóhelyek“ című füzet ideí évfolyama most hagyta el a sajtót. A dr. Fodor Oszkár gondos szerkesztésében megjelent mű részletes tájékoztatást nyújt az összes hazai fürdőkről s a kereskedelemügyi miniszter rendeletéből a fürdőszézon tartama alatt elhelyezésre kerül az államvasutak és a Kassa oderbergi vasut személyszállító kocsjában is. A díszes fürdőismertető, melynek címkéjét Kürthy György a kiváló rajzolóművész készítette, 10 fillér portódíj beklüldése ellenében ingyen küldi meg bárkinek is a Fürdő és Nyaralóhelyek kiadóvállalata (Budapest, Párizsi-utca 2.)

**Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vizre van itatul szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek higitószeréül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy itatul olyan víz használ-tassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rontsa. Be van igazolva, hogy

A radiov-acti

Schmidthauer-féle

**Igmándi**

keserűviz, reggel fél pohárral használva

elenleg a legjobb természetes gyomor-,  
bél és vértisztító.

mint ivó kúra a Karlsbadi és Marienbadi gyógymód meglepően gyors és sikeres helyettesítője — Az első magyar ásványviz, melyben RADIUM fedeztetett fel. Gyógyereje rendkívüli. Kapható kis és nagy üvegben.

Főszétküldés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban.

Kapható Tapolczán: Kászás Soma fűszerkereskedő urnál.

Nagy üveg ára 50 fillér, kis üveg ára 30 fillér. — Az egyedüli természetes keserűviz, amely kis üvegben is kapható.

ilyen célokra a mohai Ágnes-víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodsorú minthogy szén-savat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomor-nyedveknek, melyek azon kártékony baktériumokat megölik. A mohai Ágnes-víz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőt-et biztosan megóvja. Gyermekneknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, amelyeket a mohai Ágnes-víz mérszertartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, akiknek a mohai Ágnes-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza. Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnes-forrás különösen olcsón kapható.

**KÖZGAZDASÁG.**

**Karónak való akácfa nevelés.**

A szőlőkarók drágasága miatt sok panaszt lehet hallani. A tölgyfakarók kitűnő anyagot

szolgáltatnak ugyan, de ezek mégsem oly tartósak, mint az akácfa.

Minthogy a philoxera által elpusztított szőlők felújításához, valamint az immunis homokterületeken történő új szőlőültetésekhez évenként igen nagy mennyiségű karóra van szükség az országban, igen nagy fontossággal bír az a kérdés, hogy miképpen lehetne jó és olcsó karókat előállítani?

Ebből a célból nagyon ajánlatos az akácakarók termelése, ami annál könnyebb dolog, minthogy tudvalevűleg az akácfa a talaj dolgában nem válogatós.

Egy ilyen karótermelésre szánt akácosnak a betelepítése a következő módon eszközölhető:

Mindenek előtt 120 centiméter széles és a szükséghez képest megfelelő hosszúságú magágyak jelölendők ki, melyek elég mélyen felásatva, beléjük 20 centiméter sortávolságban készítenő árkokkába az akácmagvak meglehetősen sűrűen elvetendők.

A magvakból kikelő gyenge fászkák az első évben már közel egy méter magasságot érnek el, amikor azok átültetendők lesznek.

E célból betelepítésre szolgáló hely az ősz folyamára jó mélyen megszántandó leendő és rajta kereszt- és hosszirányban 150 centiméter távolságok cövekkelendők ki. Minden cövek helyére az akác fászkák befogadására egy gödrt ásunk.

Ennek megtörténtével a fászkák alsó gyökereit kissé visszavágva, azokat mintegy 4 centiméterrel mélyebben ültetjük a kijelölt gödrökbe, a hajtást közvetlen a föld színén lemeteszvén. Az első, második és harmadik esztendőben igen sok hajtás fog mutatkozni, de ezek minden évben összel, közvetlenül a föld színe felett lemeteszendők; ezen idő alatt a talaj többször megkapálandó és meggyomlálandó. A negyedik esztendőben a cserjén már 12 hajtás lesz meghagyható, melyek közül aztán a legerősebb 6 hajtás összel levágatik, a megmaradt 6 hajtás pedig a jövő évi karókat fogja szolgáltatni. A hajtások, melyeket lemeteszteni kívánunk, június hó elején 150 centiméter magasságra galyaiktól megfosztatnak, a kapálás szükségére többé fen nem forog. Egyedül csak arra kell mostantól fogva vigyázni, hogy minden cserjén évente 12 hajtás legyen, melyek közül hat mindig levágandó.

A karók meghántoltatnak, meghegyeztetnek és nedvesség ellen megoltalmazandók s így könnyen kezelhető, henger alakú, tartós karóanyagot szolgáltatnak. Ebből láthatni, hogy egy hektárnyi akáctelegen egy nagyobb szőlőbirtokot képes állandóan jó karóanyaggal ellátni, s e mellett annak befektetési, fentartási költségei az első három évben sem olyan nagyok, hogy azok a következő évek bő karóterméséből dus fedezetet ne nyernének.

Sz. B. L.

**Pályázati hirdetmény.**

A tapolczai iparos ifjak Önképző Körénél megüresedett szolgáló állásra pályázatot hirdetek.

Szegénysorsu iparosok előnyben részesülnek. Egyéb feltételek megtudhatóak dr. Szücs Arnold elnöknel.

**Iszákosság nincs többé!**



Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szöbeszéde s tartozkodástól, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az

illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek az életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próbaadagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessük, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 99. sz. Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillére bérmentesítendők.)

**Coza Institute**  
(Dept. 99.),  
62. Chancery Lane  
London, Anglia.

**Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársasággal egyesített**

**Kölcsönös Segélyző Szövetkezet.**

---

**MEGHIVÓ.**

A Tapolczai Takarékpénztár részvénytársasággal egyesített

**Kölcsönös Segélyző Szövetkezet**

folyó évi június hó 4-én délelőtt 10 órakor a „Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársaság“ hivatalos helyiségében tartja meg

**alakuló közgyűlését,**

melyre a szövetkezetbe belépett tagokat tisztelettel meghívom.

Tapolca, 1905. május hó 25.

Az alapítók nevében:  
**Dr. Fischer Gyula**  
takarékpénztári igazgató.

**A közgyűlés tárgysorozata:**

1. A közgyűlés vezetésére elnök választása.
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére két szövetkezeti tag kiküldése.
3. A megalakulás kimondása s az alapítók részére megadandó felmentvény érdemében határozathozatal.
4. Az alapszabályok megállapítása.
5. 12 igazgatósági tagnak az első három évre az alapítók által leendő kinevezése.
6. 4 felügyelő bizottsági tagnak egy évre leendő választása.
7. Netáni indítványok.

sználva  
omor-  
Az első  
vegben.  
o m b a n.

## Ház-eladás.

A Templom-téren levő házam, melyben három lakás van, eladó.

Bogdán Lajos  
ács-mester.



## Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

## Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

2770. szám. tkv. 1905.

## Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nusal Janka árverési vevő kése delme folytán a Tapolczai Takarékpénztárnak Nusal János és neje Nemeth Klára elleni 50,000 korona s járuléka iránti végrehajtási ügyében az újabb árverés a tapolczai kir. járásbíró területén levő a gyulakeszi 718. számú tjkvben Nusal János neven álló 8. hrszám alatt felvett házra 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendel tetik, és hogy a megjelölt ingatlan az 1905. évi június hó 15-ik napján délelőtt 10 órakor Gyulakeszi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul el is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a bírói kiküldöttnek kezéhez lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hiteit érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Gyulakeszi község házá nál megtekinthetők.

A királyi bíróság, mint telekkönyvi hatóság

Tapolczán, 1905. május hó 3-án.

Papp, kir. járásbíró.

HAZAI IPARI

## Wein Károly és Társai

szövőgyár, KESMARK.

elis mert hirneves

szepességi len-vászon

és

damaszt áru

Kaphatók Tapolczán:

Kardos Mór  
Wolf Sándor és Fia  
cégeknél.



Gyaraiból származó minden darab aru ezen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPARI

# Borsajtó

szükségletét csakis a

„RÖCK“ gyártmányát képező borsajtókból fedezze

## Schottolánál,

a „RÖCK“-féle borsajtógyártmányok kizárólagos elárusítójánál,

Budapest, Andrásy-ut 2.

## MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a mohai

# ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdus ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitünő szere a legkülönfélébb gyomor-, légeső- és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes forrást ha gyomor-, bél- és légesőhurut-tól szabadulni akarunk.  
dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.  
dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok allanak be.  
dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.  
dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás ízét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz.

Kedvelt borviz.

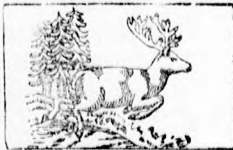
Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

# Schicht-szappan

„szarvas“

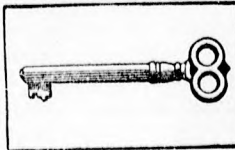
vagy

„kulcs“



jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden kárcs alkatrészeketől mentes.



Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!